

[Olaf Nielsen.]

Indvandring fra Land til By beslaglægges i større og større Omfang Bykommunernes Indtægter til den sociale Forsorg, og naar dertil kommer, at Lovgivningsmagten i de sidste Aar har gennemført Love om Igangsættelse af Arbejder, som kræver store Beløb fra Kommunernes Kasser, saa bliver Følgen ganske naturligt, at Kommunerne kun kan gennemføre disse Arbejder ved Optagelse af Laan.

Nu har jeg ganske vist bemærket, at den højtærede Indenrigsminister under første Behandling af det foreliggende Lovforslag i det høje Folketing har udtalt til mit Partis ærede Ordfører, som gav Udryk for nogle Betænkeligheder ved den alt for store kommunale Gældsstiftelse, idet baade Laanene skal forrentes og afdrages, at han troede nok, der i Almindelighed herskede noget overdrevne Forestillinger om Kommunernes Laanstiftelse; Købstadkommunernes og Landkommunernes Gæld var, efter hvad Ministeren sluttede med at udtale, i de sidste 10 Aar steget meget lidt. Jeg maa heroverfor have Lov at gøre gældende for det første, at den Lovgivning, som har fundet Sted, efter at Regeringspartierne i 1936 fik Magten ogsaa i dette høje Ting, endnu ikke har naaet at præge Billedet af Kommunernes Gældsbyrde. Det vil efter min Formening først ske, naar en Lov som f. Eks. Skoleloven helt er ført ud i Livet, og det er min Overbevisning, at de nærmest kommende Aar vil vise en stærkt stigende Kurve. For det andet maa man gøre sig klart, at Kommunerne ved Loven om den fælleskommunale Udligning fik et Aandehul, saa de kunde vise en nedadgaende kommunal Ligningsprocent; men allerede nu kan man forudse, at denne Linie ikke kan holdes. I mange Kommuner er en Del af denne Skattelettelse paa Kommuneskatten allerede angrebet, og jeg forudser, at Udviklingen vil føre med sig, at man ved den kommende Budgetlægning i Masser af Kommuner Landet over vil se, at Skattelettelsen helt bortvejes, saa at Skatteyderne faar den fælleskommunale Udligningsskat som en ren og skær Tillægsskat, og at denne, i Tilfælde af at Forholdene med Hensyn til Kommunernes Udredelse af Udgifter bliver som før vi fik Udligningsskatten, vil bringe Ligningsprocenten op paa alvorlige og antagelige Højder.

Jeg har i Forbindelse med det foreliggende Lovforslag ønsket at gøre disse Betragtninger gældende for over for den høje Regering, den højtærede Indenrigs-

minister, hvem disse Sager sorterer under, og dette høje Ting at pege paa de stadig stigende økonomiske Vanskeligheder, som mange af vore By- og Landkommuner har at kæmpe med. Det er min personlige Anskuelse, at ganske faa Aar endnu under de herskende Forhold vil bringe mange af vore Kommuner i en Krisesituation.

Jeg skal slutte med at sige, at da det for mange Kommuner selvsagt er en Umulighed at gennemføre de Arbejder, der her tages Sigte paa, nemlig vedrørende Gader, Veje, Skoler, Sygehus, Aldersrenteboliger, kommunale Værker o. lign., uden at optage Laan, vil Det konservative Folkeparti tiltræde Lovforslaget, som det er forelagt, og medvirke til dets Gennemførelse, idet jeg dog ikke skal undlade at bemærke, at vi ligesom Socialdemokratiets ærede Ordfører i det høje Folketing finder Renten af disse Laan høj.

Martin Sørensen (Peterslund): Da Parterne er enige om at gennemføre Lovforslaget, finder jeg ingen Anledning til at foretage en nærmere Analyse af Forslaget eller opstille Hypoteser om Lovens Virkninger for det Byggeri, der skulde blive en Følge af, at man fik rigeligere Pengemidler til Raadighed. Naar disse Laanebeløb bliver spredt ud over Landet — det drejer sig om en Forøgelse med 27 Mill. Kr. — og anvendt til nyttigt Arbejde, vil jeg antage, at Loven har opfyldt en væsentlig Del af sit Formaal, nemlig baade at tilfredsstille de Kommuner, som trænger til Penge, og at bidrage til, at Arbejdsløsheden i nogen Udstrækning kan blive afhjulpet. Jeg tillader mig paa mit Partis Vegne at anbefale Lovforslaget til Vedtagelse i det høje Landsting.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard): Jeg takker for den Tilslutning til Lovforslaget, der er givet fra alle Partiordførernes Side. Den ærede Ordfører for Det konservative Folkeparti mente af selve Lovforslagets Indhold at kunne aflæse det stigende Laanebegær i Kommunerne. Det kan det ærede Medlem ikke læse noget som helst om i dette Lovforslag. Til deres normale Laanstiftelse optager Kommunerne jo Beløb af ganske anderledes Størrelse hvert Aar; det er bl. a. en Følge af, at Kommunerne med de Afdragsvilkkaar, der er sat for dem, hvert Aar afbetaler kolossale Beløb. Fremsættelsen af dette Lovforslag tager Sigte paa at imødekomme et Ønske, der i meget udstrakt Grad er til Stede i baade By- og Landkommuner, Ønsket om at laane